

Instituut voor de Nationale Rekeningen

Analyse van de prijzen
Halfjaarlijks verslag 2024 van het Instituut
voor de Nationale Rekeningen
Inflatieverloop in België en de buurlanden in het
eerste semester 2024

Prijzenobservatorium

Door de positieve bijdrage voor energie, neemt de totale inflatie terug toe in België

Na de sterke daling in 2023, nam de totale inflatie vooral in de eerste maanden van 2024 toe. De stijging van de totale inflatie wordt veroorzaakt door een versnelling van de inflatie voor energie. De daling van de inflatie voor levensmiddelen, diensten en niet-energetische goederen heeft zich de afgelopen kwartalen immers verder gezet, hoewel op maandbasis de inflatie voor voeding lichtjes toenam vanaf april.

In het tweede kwartaal 2024 kwam de totale inflatie in België, gemeten op basis van het geharmoniseerde indexcijfer van de consumptieprijzen (GICP), uit op gemiddeld 5,1 %. Vanaf het laatste kwartaal 2023, toen de totale inflatie zelfs nog negatief was, is ze in 2024 tot nu toe elk kwartaal verder toegenomen.

Deze toename van de totale inflatie komt doordat de productgroep energie in eerste instantie een minder negatieve bijdrage had en in het tweede kwartaal 2024 zelfs sterk positief bijdroeg aan de totale inflatie. In het tweede kwartaal 2024 lagen de energieprijzen 20,9 % hoger dan in dezelfde periode verleden jaar. De hoge inflatie in het tweede kwartaal heeft overigens te maken met het wegvallen van het effect van de forfaitaire steunmaatregelen voor elektriciteit en gas van verleden jaar (in de periode november 2022 – maart 2023). Deze maatregelen werden in de index verdeeld over het ganse jaar en vanaf april 2024 is de neerwaartse impact op de index volledig verdwenen.

Voor alle andere productgroepen vertraagde de inflatie verder op kwartaalbasis. Nadat de voedingsinflatie in het eerste kwartaal 2023 een piek bereikte van 16,9 %, ging ze elk kwartaal in dalende lijn. In het tweede kwartaal 2024 kwam ze uit op 3,9 %. Bij zo goed als alle subcategorieën zet de afname van het prijsstijgingstempo zich door. Vooral voor tabak is het prijsstijgingstempo in de meest recente maanden opnieuw toegenomen. Ook de inflatie voor diensten en niet-energetische industriële goederen vertraagde de afgelopen kwartalen verder en bedroeg respectievelijk 4,4 % en 1,3 % in het tweede kwartaal 2024. Enkel in de soldenmaand januari was er een tijdelijke toename van de inflatie voor niet-energetische industriële goederen (4,3 %), wat volledig te wijten is aan de minder uitgesproken soldenkortingen voor kleding.

Als gevolg daarvan is ook de onderliggende inflatie, die geen rekening houdt met de inflatie voor energie en niet-bewerkte levensmiddelen, afgenomen tot gemiddeld 3,5 % in het tweede kwartaal.

Recente evolutie van de inflatie op basis van het geharmoniseerde indexcijfer van de consumptieprijzen

(Jaar-op-jaar veranderingspercentage, tenzij anders vermeld)

	2021	2022	2023	2023			2024		2024 - II			Bijdrage 2024T1 ¹	Bijdrage 2024T2 ¹	Gewicht ²
				II	III	IV	I	II	apr	mei	juni			
Energie	22,4	57,9	-28,4	-32,0	-32,1	-36,4	-6,9	20,9	17,1	20,4	25,6	-0,84	1,97	10,1
Levensmiddelen	0,9	8,3	12,7	14,2	11,7	8,3	4,8	3,9	3,9	3,9	4,0	1,01	0,84	20,6
Bewerkte levensmiddelen	1,7	8,4	12,7	14,2	11,8	8,4	4,8	4,6	4,6	4,6	4,5	0,82	0,78	16,5
Niet-bewerkte levensmiddelen ^a	-2,2	7,6	12,4	14,1	11,3	8,0	4,5	1,3	1,1	1,3	1,6	0,19	0,06	4,1
Goederen en diensten	1,3	4,0	6,0	6,5	6,0	5,2	4,2	3,3	3,4	3,1	3,2	2,80	2,24	69,3
Niet-energetische industriële goederen	0,8	4,2	5,4	6,5	4,7	3,6	2,8	1,3	1,3	1,3	1,3	0,69	0,34	25,6
Diensten	1,6	3,8	6,3	6,5	6,7	6,1	5,1	4,4	4,7	4,1	4,4	2,11	1,90	43,7
p.m. Onderliggende inflatie^b	1,4	4,9	7,4	8,1	7,2	5,8	4,3	3,5	3,7	3,4	3,5	3,62	3,02	85,8
p.m. Gezondheidsindex ^c	2,0	9,3	4,3	5,6	3,7	0,8	2,7	3,4	3,3	3,2	3,8			
Totale inflatie	3,2	10,3	2,3	2,6	1,6	-0,6	3,0	5,1	4,9	4,9	5,4	2,97	5,05	100,0

Bronnen: EC, FOD Economie, Statbel.

^a Fruit, groenten, vlees en vis. ^b Gemeten aan de hand van het GICP, zonder niet-bewerkte levensmiddelen en energieproducten.

^c Nationale consumptieprijsindex, zonder tabak, alcoholhoudende dranken, benzine en diesel.

¹ Bijdrage tot de totale inflatie (in procentpunt) ² p.m. Gewicht in 2024 (in %).

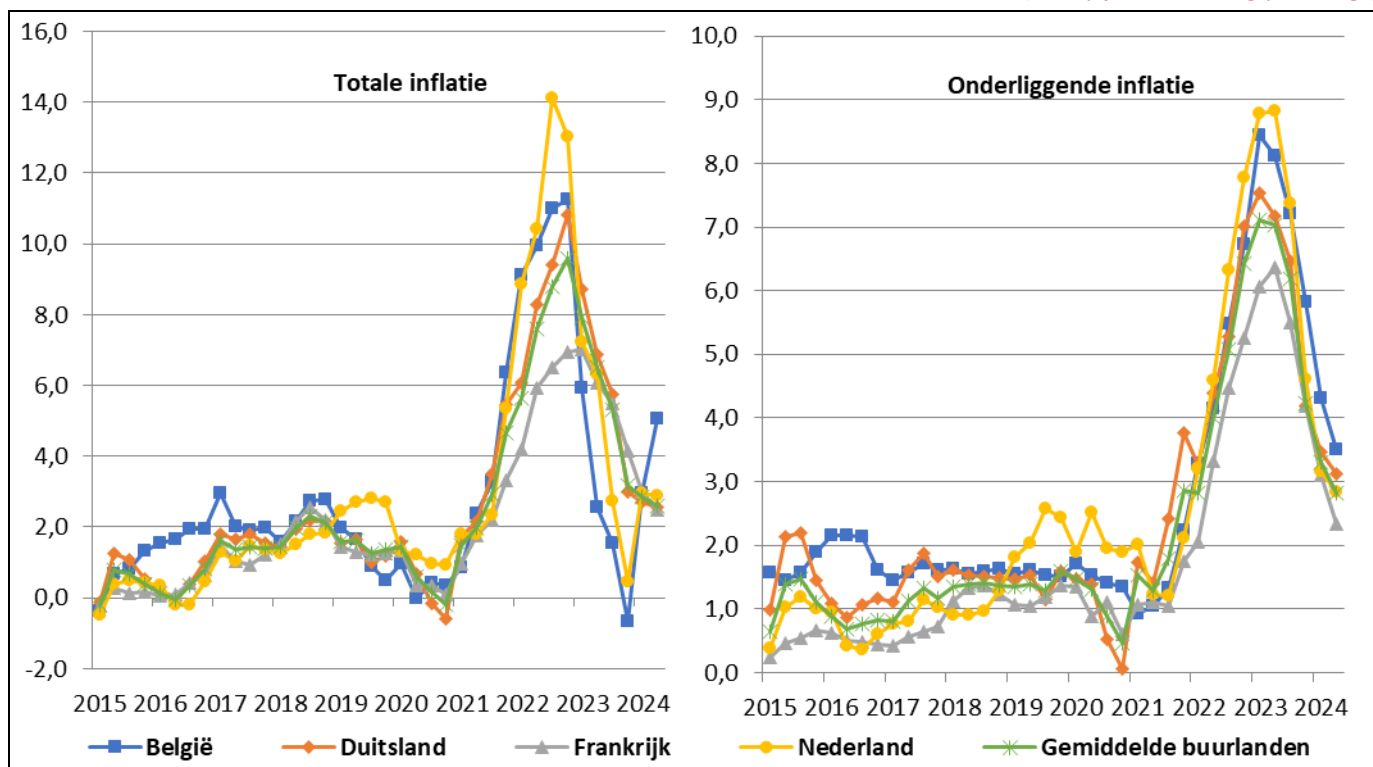
Net zoals in België, lag ook in Nederland de totale inflatie in de eerste twee kwartalen 2024 hoger dan in het laatste kwartaal 2023. In Frankrijk en Duitsland daarentegen is de totale inflatie in de eerste twee kwartalen van dit jaar verder gedaald, maar in die landen lag de totale inflatie eind 2023 wel een stuk hoger dan in België. Inderdaad, was het totale inflatieverschil in het vierde kwartaal 2023 nog in het voordeel van België, dan kwam de totale inflatie in het tweede

kwartaal 2024 hoger uit in België dan in de drie voornaamste buurlanden. Sinds januari 2020 kwam de gecumuleerde inflatie overigens lager uit in België dan in Duitsland en Nederland, maar hoger dan in Frankrijk. In Nederland, Frankrijk en Duitsland kwam de totale inflatie in het tweede kwartaal 2024 uit op respectievelijk 2,9 %, 2,5 % en 2,6 %. In het tweede kwartaal 2024 kwam de energie-inflatie veel hoger uit in België dan in elk van de voornaamste buurlanden, maar ook de inflatie voor bewerkte levensmiddelen kwam hoger uit. De diensteninflatie en de inflatie voor onbewerkte levensmiddelen kwam enkel in Nederland hoger uit, en de inflatie voor industriële goederen kwam enkel in Duitsland hoger uit.

Belangrijk om te vermelden is dat ook de onderliggende inflatie in België (3,5 %) in het tweede kwartaal hoger lag dan in Duitsland (3,1 %), in Frankrijk (2,3 %) en Nederland (2,8 %).

Kwartaalevolutie van de totale inflatie en van de onderliggende inflatie in België en in de voornaamste buurlanden

(Jaar-op-jaar veranderingspercentage)

Bronnen: EC, FOD Economie, Statbel.

Totale inflatie en inflatie voor de belangrijkste productgroepen in België en in de voornaamste buurlanden in het eerste en tweede kwartaal 2024

(Jaar-op-jaar veranderingspercentage, tenzij anders vermeld)

	België		Gemiddelde buurlanden		Duitsland		Frankrijk		Nederland		Gewicht 2024 (in %)	
	K1	K2	K1	K2	K1	K2	K1	K2	K1	K2	België	Gemiddelde buurlanden
Energie	-6,9	20,9	-0,2	1,2	-2,8	-1,6	3,2	4,6	0,7	3,6	10,1	9,9
Levensmiddelen	4,8	3,9	3,9	2,2	3,2	2,2	4,9	1,9	3,2	3,5	20,6	17,4
Bewerkte levensmiddelen	4,8	4,6	4,7	2,7	4,0	2,7	5,9	2,3	3,6	3,9	16,5	14,1
Niet-bewerkte levensmiddelen	4,5	1,3	0,2	0,4	-0,6	0,0	0,8	0,5	1,5	1,7	4,1	3,3
Goederen en diensten	4,2	3,3	3,0	2,8	3,4	3,2	2,5	2,4	3,1	2,6	69,3	72,7
Niet-energetische industriële goederen	2,8	1,3	1,6	0,8	2,6	1,4	0,7	0,4	-0,1	-1,0	25,6	26,3
Diensten	5,1	4,4	3,8	4,0	3,8	4,3	3,3	3,3	5,2	5,0	43,7	46,4
Onderliggende inflatie	4,3	3,5	3,3	2,8	3,5	3,1	3,1	2,3	3,2	2,8	85,8	86,8
GICP	3,0	5,1	2,9	2,6	2,7	2,6	3,0	2,5	3,0	2,9	100,0	100,0
GICP (bij ongewijzigde indirecte belastingen)	0,4	4,2	2,6	2,1	2,3	2,0	3,0	2,2	2,2	2,0	100,0	100,0

Bronnen: EC, FOD Economie, Statbel.

Toename van de energieprijzen, omwille van het verdwijnen van het effect van de steunmaatregelen

Door de sterke stijging van de inflatie voor energie, is de totale inflatie de afgelopen maanden opgelopen. Na de prijsdaling van gemiddeld 28,4 % in 2023 (en zelfs -36,4 % in het laatste kwartaal 2023), kwam de inflatie voor energie in het tweede kwartaal uit op 20,9 %. Voornamelijk voor gas en vloeibare brandstoffen waren er sterke prijsstijging in het tweede kwartaal 2024. Consumentenprijzen voor gas lagen maar liefst 90,5 % hoger dan in het hetzelfde kwartaal verleden jaar, vloeibare brandstoffen 26,3 %. De consumentenprijzen voor elektriciteit en motorbrandstoffen kwamen respectievelijk 6,1 % en 2,5 % hoger uit.

In 2023 had een combinatie van verschillende factoren een neerwaartse invloed op de energieprijzen. De groothandelsprijzen op de energiegrondstoffenmarkten vielen terug als gevolg van onder andere de daling van de vraag door zachte weersomstandigheden en grote energiebesparingsinspanningen, alsook door de vertraging van de Chinese economie. In de eerste 6 maanden van 2024 was de situatie op de grondstoffenmarkt ook relatief gunstig voor de consument, maar zagen we wel opnieuw een toename van de internationale olieprijs. In de eerste 5 maanden lag de Brent-olieprijs, uitgedrukt in euro, 4 % hoger dan in dezelfde periode 2023¹. Voor zowel aardgas als elektriciteit waren de groothandelsprijzen in de eerste maanden van 2024 zelfs nog dalende, maar vanaf april stegen de groothandelsprijzen voor aardgas wel opnieuw en voor elektriciteit vanaf mei. De recente stijging van de groothandelsprijzen zou onder andere te wijten zijn aan aanvoerproblemen (onder andere onderhoud bij de Noorse gasvelden) en toegenomen geopolitieke spanningen die zich weerspiegelen in de Europese gasprijzen omdat de Europese gasbevoorrading meer afhankelijk is van de (globale) LNG markt. Desondanks lagen de groothandelsprijzen voor zowel elektriciteit² als aardgas de eerste vijf maanden van dit jaar nog onder het niveau van verleden jaar.

De stijging van de inflatie voor energie de laatste maanden is dan ook het gevolg van het uitdovend effect van de impact van de verschillende overheidsmaatregelen om de energiefactuur te matigen. In maart verdween het laatste effect hiervan uit het indexcijfer van elektriciteit en aardgas. Het verdwijnen van het basispakket voor elektriciteit en gas heeft nog tot en met februari 2025 een verhogend effect op de inflatie.

¹ Insee, [Olieprijzen en prijzen van geïmporteerde grondstoffen](#).

² Ter herinnering: de vorming van de elektriciteitsprijzen op de beurs (spot en op termijn) is gebaseerd op een prijsvorming op basis van marginale kost. Zo is de marginale elektriciteitsproductie die opgeroepen wordt om het evenwicht te verzekeren in Europa vaak een gascentrale. De kosten van de elektriciteitsproductie via dit type van centrale worden sterk beïnvloed door de gasprijs.

Zowel voor elektriciteit als aardgas speelt ook de wijziging van de federale accijns vanaf april 2023 een rol. Bij ongewijzigde indirecte belastingen zou de inflatie voor aardgas en elektriciteit lager uitgekomen zijn in het tweede kwartaal 2024 en respectievelijk 85,6 % en 4,7 % bedragen hebben.³

Recent verloop van de consumptieprijsen voor energieproducten

(Jaarlijks veranderingspercentage, tenzij anders vermeld)

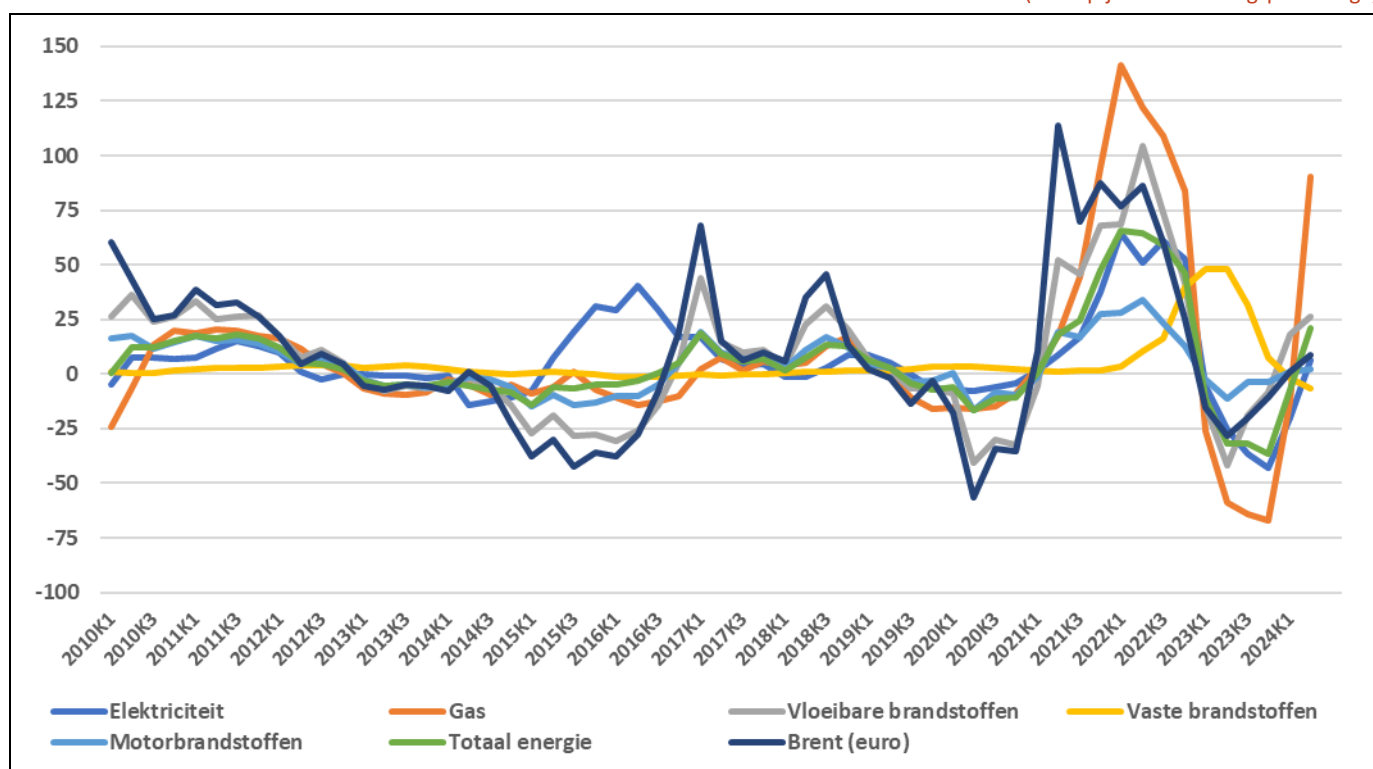
	2021	2022	2023	2023			2024		2024 – II			Bijdrage 2024T1 ¹	Bijdrage 2024T2 ¹	Gewicht ²
				II	III	IV	I	II	apr	mei	juni			
Elektriciteit	16,2	57,1	-28,7	-25,3	-36,4	-43,2	-20,3	6,1	1,9	3,6	13,3	-7,67	2,00	34,6
Gas	39,6	109,2	-55,2	-59,1	-64,1	-66,8	-12,3	90,5	78,4	81,1	115,2	-2,41	14,10	20,1
Vloeibare brandstoffen	36,4	70,5	-21,9	-41,7	-19,0	-8,2	18,0	26,3	23,2	30,6	25,5	2,77	4,03	13,6
Vaste brandstoffen	1,6	17,4	31,8	47,9	31,7	7,4	-1,6	-6,5	-6,7	-6,6	-6,1	-0,02	-0,07	1,3
Brandstoffen voor privé-voertuigen	15,2	24,1	-5,4	-11,5	-3,5	-3,8	1,2	2,5	2,6	4,0	0,9	0,42	0,85	30,4
Energie	22,4	57,9	-28,4	-32,0	-32,1	-36,4	-6,9	20,9	17,1	20,4	25,6	-6,91	20,91	100,0

Bronnen: EC, FOD Economie, Statbel.

¹ Bijdrage tot de inflatie van de groep (in procentpunt) ² p.m. Gewicht 2024 (in %).

Kwartaalevolutie van de consumptieprijsen van energieproducten

(Jaar-op-jaar veranderingspercentage)

Bronnen: Insee⁴, EC, FOD Economie, Statbel.

³ Het nieuwe accijnsysteem maakt nu een onderscheid tussen het basisverbruik (tot 3.000 kWh per jaar voor elektriciteit en 12.000 kWh per jaar voor aardgas) en het meerverbruik per huishouden. Wanneer de prijs van elektriciteit en/of gas een vastgesteld plafond overschrijdt, worden de accijnsrechten op het basisverbruik verlaagd (maar daarentegen niet op het meerverbruik). Verder, wanneer de gasprijs onder een minimale grens zakt, stijgen de accijnsrechten op het meerverbruik van aardgas om het gasverbruik te ontmoedigen.

⁴ De evolutie van de olieprijs is gebaseerd op de gegevens die gepubliceerd werden door Insee, « [International prices of imported raw materials - Brent crude oil \(London\) - Prices in euros per barrel](#) ».

Inflatie voor energie en voornaamste categorieën in België en in de voornaamste buurlanden in het eerste en tweede kwartaal 2024 ^{5 6 7}

(Jaarlijks veranderingspercentage, tenzij anders vermeld)

	België		Gemiddelde buurlanden		Duitsland		Frankrijk		Nederland		Gewicht 2024 (in %)	
	K1	K2	K1	K2	K1	K2	K1	K2	K1	K2	België	Gemiddelde buurlanden ¹
Elektriciteit	-20,3	6,1	1,8	1,9	-7,6	-7,2	22,2	19,4	-26,6	-19,7	34,6	31,4
Gas	-12,3	90,5	0,8	-2,4	1,8	-1,7	-6,2	-10,8	14,2	11,9	20,1	17,2
Vloeibare brandstoffen	18,0	26,3	-11,2	-4,3	-15,0	-9,7	-5,1	3,8	0,0	0,0	13,6	3,6
Vaste brandstoffen	-1,6	-6,5	-11,6	-9,6	-11,9	-10,2	-11,5	-9,4	Nb	Nb	1,3	1,4
Brandstoffen voor privévoertuigen	1,2	2,5	-1,1	1,6	-0,7	1,2	-3,8	0,0	8,0	12,1	30,4	42,9
Energie	-6,9	20,9	-0,2	1,2	-2,8	-1,6	3,2	4,6	0,7	3,6	100,0	100,0
Energie (bij ongewijzigde indirecte belastingen)	-25,9	20,6	-1,0	-1,4	-3,4	-3,8	2,6	1,7	-3,2	-1,0		

Bronnen: EC, FOD Economie, Statbel.

Nb: niet beschikbaar.

¹ Stadsverwarming, die niet vervat zit in de index van België, heeft een gewicht van 3,6 % gemiddeld in de buurlanden.

In het tweede kwartaal 2024 was het inflatieverschil voor energie met onze voornaamste buurlanden fors in het nadeel van België. Terwijl de inflatie voor energie in België uitkwam op 20,9 %, bedroeg de inflatie in Duitsland, Frankrijk en Nederland respectievelijk -1,6 %, 4,6 % en 3,6 %. Deze situatie is opmerkelijk aangezien zowel in 2023 als in het eerste kwartaal 2024 het inflatieverschil nog in het voordeel van België was: België liet toen telkens een negatieve inflatie optekenen voor energie. Sinds het laatste kwartaal 2023, is de inflatie voor energie in Duitsland nog steeds negatief (zij het minder uitgesproken), in Frankrijk is ze min of meer stabiel gebleven en in Nederland is ze positief geworden.

Met name voor aardgas en vloeibare brandstoffen was het inflatieverschil met de buurlanden groot in het tweede kwartaal 2024. Voor aardgas was er dus een sterk positieve inflatie in België, terwijl er in Frankrijk en Duitsland bijvoorbeeld een prijsdaling was op jaarbasis⁸. Voor vloeibare brandstoffen valt vooral de consumptieprijsdaling in Duitsland op (-9,7 %).

Zoals gezegd zijn er methodologische verklaringen voor de hoge energie-inflatie in België. Vergeten we echter ook niet dat er in Nederland in juni 2023 een methodologische aanpassing heeft plaatsgevonden met betrekking tot de indexberekening voor gas en elektriciteit. De vorige methodologie in Nederland was gebaseerd op de nieuwe gas- en elektriciteitscontracten die in de desbetreffende maand konden worden afgesloten. Deze methodologie wordt in België nog steeds toegepast en is conform de richtlijnen van Eurostat. Sinds juni 2023 houdt de nieuwe methodologie in Nederland rekening met alle contracten die momenteel van kracht zijn op de energiemarkten, namelijk de nieuw afgesloten contracten evenals de nog lopende oude contracten.

Zoals reeds in voorgaande rapporten werd vastgesteld, zijn er tussen de landen ook verschillen qua marktorganisatie. In Duitsland is de elektriciteits- en gasmarkt bijvoorbeeld minder geliberaliseerd als in België en in Frankrijk bestaan er nog

⁵ Op 1 februari 2024 werd de binnenlandse taks op de finale consumptie van elektriciteit, ook wel « Contribution au Service Public d'Electricité (CSPE) » genoemd, verhoogd. Op 1 februari 2025 gaat deze opnieuw omhoog.

⁶ De energiebelasting voor stroom en gas is veranderd per 1 januari 2024. De energiebelasting op stroom is in 2024 iets verlaagd, maar de energiebelasting op gas daarentegen verhoogd. De Nederlandse overheid hoopt met deze stijging huishoudens verder te stimuleren om minder gas te verbruiken.

⁷ In Nederland werden de accijnzen voor motorbrandstoffen verhoogd op 1 juli 2023.

⁸ Op 1 april 2024 is het btw-tarief op gasverbruik verhoogd naar 19 % in Duitsland. Tussen 1 oktober 2022 en 31 maart 2024 was het lagere tarief van 7 % nog van toepassing. Bij ongewijzigde indirecte belastingen, had de prijsdaling voor aardgas dus nog meer uitgesproken geweest.

gereguleerd prijzen voor elektriciteit. In België worden groothandelsprijzen sneller doorberekend in de consumptieprijzen voor energie (onder andere door een hoog aandeel contracten met maandelijks variabele prijs, en een lager aandeel van de vaste component - taksen en/of heffingen - in de consumptieprijs van stookolie en aardgas).

Tot slot: ondanks de actuele hoge inflatie in België, kwamen in mei de prijzen op de detailhandelsmarkt voor elektriciteit lager uit in België dan in Duitsland en Nederland. Enkel in Frankrijk betaalde de consument minder. Op de kleinhandelsmarkt voor aardgas lagen de prijzen in België fors lager dan in elk van de buurlanden.⁹

De inflatie voor levensmiddelen neemt verder af, maar blijft in het tweede kwartaal relatief hoog door de inflatie voor tabak. Grondstoffenprijzen en producentenprijzen stabiliseren op een hoog niveau.

De inflatie voor levensmiddelen is in de eerste helft van 2024 verder afgenomen in vergelijking met 2023. In het vierde kwartaal 2023 bedroeg de inflatie voor levensmiddelen nog 8,3 %. In het eerste kwartaal 2024 kwam het prijsstijgingstempo voor levensmiddelen uit op 4,8 % en in het tweede kwartaal 2024 is dit nog verder afgenomen tot gemiddeld 3,9 %.

In het eerste kwartaal 2024 is de inflatie voor zowel bewerkte als niet-bewerkte levensmiddelen sterk afgenomen tot respectievelijk 4,8 % en 4,5 % (ten opzichte van respectievelijk 8,4 % en 8,0 % in het laatste kwartaal 2023). In het daaropvolgende kwartaal is het prijsstijgingstempo van bewerkte levensmiddelen min of meer gestabiliseerd op 4,6 % terwijl het prijsstijgingstempo van niet-bewerkte levensmiddelen verder is afgenomen tot gemiddeld 1,3 %.

De vertraging van het prijsstijgingstempo van de consumptieprijzen heeft grotendeels te maken met de stabilisatie van de grondstoffenprijzen en de afzetprijzen van de voedingsindustrie, zij het op een hoog niveau. Na een daling van 25,8 % tussen mei 2022 en augustus 2023 zijn de grondstoffenprijzen opnieuw licht opwaarts gericht, zij het met maandelijkse schommelingen. De afzetprijzen van de industrie zijn, na een stabilisatie eind 2023, opnieuw opwaarts gericht in de eerste maanden van 2024. Deze toename van de producentenprijzen binnen de agro-industrie is vrijwel uitsluitend te wijten aan de sterke stijging van de Belgische producentenprijzen voor vervaardiging van cacao, chocolade en suikerwerk. Verder stroomafwaarts in de voedingsketen, zijn de consumptieprijzen van bewerkte levensmiddelen exclusief alcohol en tabak in het eerste kwartaal 2024 opnieuw toegenomen na min of meer gestabiliseerd te zijn in de tweede helft van 2023. In het tweede kwartaal 2024 zijn de consumptieprijzen voor deze producten echter opnieuw licht afgenomen.

Voor brood en granen nam de inflatie in de eerste helft van 2024 af tot 2,6 % in het eerste kwartaal en 1,4 % in het tweede kwartaal 2024. Deze vertraging van de inflatie voor brood en granen heeft te maken met de daling van de grondstofprijzen van granen in 2023. In vergelijking met de piek in mei 2022 kwam de grondstoffenprijs voor granen gemiddeld 42 % lager uit in maart 2024. In het tweede kwartaal 2024 zijn de noteringen voor granen opnieuw opwaarts gericht. De afzetprijzen van de industrie van bakkerijproducten en deegwaren bleven in de eerste maanden van 2024 stabiel.

Na een periode van zeer hoge inflatiecijfers, is het prijsstijgingstempo voor zuivelproducten in het eerste kwartaal 2024 teruggelopen tot 0,7 %. Sinds maart 2024 wordt zelfs een negatieve inflatie opgetekend (gemiddeld -1,6 % in het tweede kwartaal 2024). Ook hier heeft de evolutie van de grondstoffenprijzen een invloed. Na de piek in de grondstoffenprijzen voor melkproducten in juni 2022 zijn deze gedaald tot september 2023 (-32,6 %). Sindsdien zijn deze grondstoffenprijzen echter opnieuw opwaarts gericht. Tussen september 2023 en juni 2024 zijn deze grondstofprijzen met gemiddeld 17,2 % toegenomen. Dit voornamelijk als gevolg van de aanhoudende vraag op de wereldmarkt naar boter en room. De binnenlandse afzetprijzen van de Belgische zuivelindustrie zijn ook sinds september 2023 toegenomen (+6,4 % tussen september 2023 en december 2023). In de eerste maanden van 2024 nemen deze producentenprijzen nog wel toe, zij het in mindere mate (+4,5 % tussen december 2023 en mei 2024).

De jaar-op-jaarveranderingscijfers voor oliën en vetten zijn ook afgenomen in het eerste kwartaal 2024 (1,6 % in het eerste kwartaal 2024 in vergelijking met 6,5 % in het vierde kwartaal 2023). In het tweede kwartaal 2024 is de inflatie echter opnieuw toegenomen tot gemiddeld 3,6 %. Sinds november 2023 zijn de prijzen in de winkel voor deze producten opnieuw opwaarts gericht. Deze prijswijzigingen in de winkel zijn grotendeels het gevolg van de grondstoffennoteringen

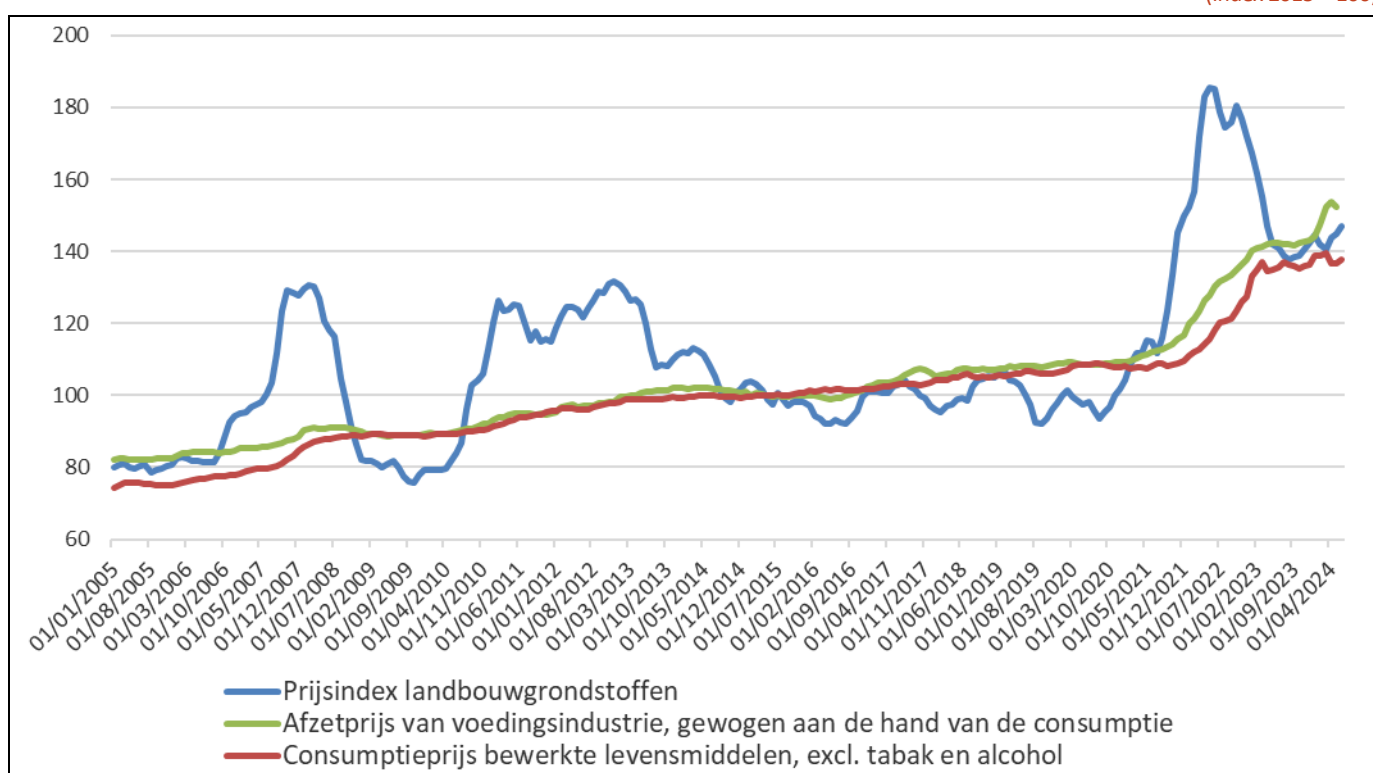
⁹ [boordtabel202405.pdf \(creg.be\)](#)

voor olijfolie. Sinds juli 2022 zijn deze noteringen sterk toegenomen op de internationale markten als gevolg van een ziekte die de olijfbomen treft in Spanje en andere mediterrane landen. Hoewel er een daling genoteerd werd in februari, maart en april 2024 voor olijfolie, is deze in mei en juni opnieuw licht toegenomen. Ook de noteringen voor koolzaadolie en zonnebloemolie zijn in de eerste maanden van 2024 opnieuw gestegen, na verschillende maanden van prijsdalingen.

Na zeer hoge inflatiecijfers in 2022 en 2023 liet de categorie koffie, thee en cacao in de eerste twee kwartalen van 2024 negatieve inflatiecijfers optekenen (respectievelijk -1,2 % en -0,9 %). De grondstoffenprijzen voor koffie zijn tussen augustus 2023 en juni 2024 met 38,5 % toegenomen. Ook de internationale noteringen voor cacaobonen zijn zeer sterk toegenomen. In april 2024 noteerden cacaobonen meer dan driemaal zoveel als in april 2023 op de internationale markten. De stijging van de prijzen voor cacaobonen is reeds doorgerekend in de Belgische producentenprijzen van de sector vervaardiging van cacao, chocolade en suikerwerk dewelke in april 56,3 % hoger uitkwamen dan in april 2023. Deze toenames van de grondstoffenprijzen en producentenprijzen zijn echter nog niet doorgesijpeld tot de consumptieprijzen voor koffie, thee en cacao.

Prijstransmissie in de agro-voedingskolom

(Index 2015 = 100)

Bronnen: Statbel, DG Agri en Wereldbank.

Ook voor de niet-bewerkte levensmiddelen is het prijsstijgingstempo afgenomen. In het tweede kwartaal 2024 bedroeg het jaar-op-jaarveranderingspercentage voor deze categorie 1,3 %, daar waar dit in het eerste kwartaal nog 4,5 % bedroeg en 8,0 % in het vierde kwartaal 2023. Vooral voor vleesproducten en groenten nam de inflatie sterk af.

Voor vlees kwam de inflatie in de eerste twee kwartalen van 2024 uit op respectievelijk 4,7 % en 3,0 %. Dit betekent een afname van de inflatie gedurende vijf kwartalen op rij. Deze afname van de inflatie doet zich voor bij zowel rundvlees als bij varkensvlees. Rundvlees was in de eerste twee kwartalen van 2024 gemiddeld 3,3 % en 2,3 % duurder dan een jaar voordien, terwijl dit voor varkensvlees gemiddeld 6,0 % en 3,9 % was. De prijs voor runderkarkassen AS2 en DS2 (primaire schakel) kende in februari en maart 2024 een vrij sterke toename, na anderhalf jaar van min of meer stabilisatie van deze karkasprijs. De prijs van een varkenskarkas (primaire schakel) is tussen juli 2023 en februari 2024 met 18 % afgenomen. Sindsdien is de varkenskarkasprijs opnieuw in stijgende lijn.

Ook voor de categorie groenten is de inflatie in 2024 sterk afgenomen. In het eerste kwartaal 2023 bedroeg de inflatie nog 23,3 % daar waar deze in de eerste twee kwartalen van 2024 uitkwam op 5,3 % en 1,9 %. De consumptieprijzen voor aardappelen tekenden een inflatie op van 9,1 % in het tweede kwartaal 2024.

In vergelijking met de buurlanden kwam de inflatie voor levensmiddelen het hoogste uit in België met 3,9 % in het tweede kwartaal 2024, tegenover 3,5 % in Nederland, 2,2 % in Duitsland en 1,9 % in Frankrijk. Voornamelijk in Frankrijk is de inflatie sterk afgenomen tussen het eerste en tweede kwartaal 2024 (4,9 % in het eerste kwartaal 2024).

Het verschil in inflatie voor levensmiddelen is voornamelijk te wijten aan de inflatie voor tabak, dewelke in België in het tweede kwartaal uitkwam op 18,2 %. Op 1 januari 2024 werden de accijnzen op sigaretten verhoogd met 2 euro per pakje. Deze maatregel is een onderdeel van de interfederale strategie 2022-2028 voor een rookvrije generatie. De inflatie voor zowel niet-bewerkte levensmiddelen als bewerkte levensmiddelen exclusief alcoholische dranken en tabak lag in lijn met de inflatie in de buurlanden in het tweede kwartaal 2024. De inflatie voor niet-bewerkte levensmiddelen kwam uit op 1,3 % in België tegenover 1,7 % in Nederland, 0,5 % in Frankrijk en 0,0 % in Duitsland. Voor bewerkte levensmiddelen exclusief alcoholische dranken en tabak bedroeg de inflatie in deze periode 1,4 % in België, tegenover 1,3 % in Frankrijk, 2,2 % in Duitsland en 0,9 % in Nederland.

Recent verloop van de consumptieprijzen voor levensmiddelen

(Jaarlijks veranderingspercentage, tenzij anders vermeld)

	2021	2022	2023	2023			2024		2024 – II			Bijdrage 2024T1 ¹	Bijdrage 2024T2 ¹	Gewicht ²
				II	III	IV	I	II	apr	mei	juni			
Brood en granen	0,5	10,9	14,3	15,8	11,7	8,0	2,6	1,4	1,6	0,7	1,9	0,39	0,21	14,3
Vlees	0,4	8,1	11,2	12,6	12,9	6,9	4,7	3,0	3,3	3,2	2,5	0,92	0,59	19,9
Vis en zeevruchten	0,4	9,3	10,4	10,2	9,7	6,8	2,8	1,3	0,5	2,8	0,6	0,13	0,06	4,4
Melk, kaas en eieren	0,2	11,8	19,6	23,5	8,1	9,4	0,7	-1,6	-1,5	-2,0	-1,4	0,06	-0,16	9,0
Oliën en vetten	1,5	19,6	17,9	21,3	17,2	6,5	1,6	3,6	1,8	4,3	4,6	0,03	0,06	1,6
Fruit	-6,5	4,6	10,9	12,8	14,0	8,9	5,2	0,2	0,4	0,0	0,3	0,28	0,02	5,4
Groenten	-2,1	8,1	18,6	21,5	10,8	11,1	5,3	1,9	1,5	1,2	3,0	0,39	0,14	7,4
Suiker, jam, chocolade	0,4	6,9	14,1	16,9	19,3	9,7	5,1	2,2	2,3	2,1	2,1	0,27	0,12	5,4
Voeding n.e.g.	-0,4	8,1	13,6	15,9	14,2	8,0	1,3	0,4	0,0	0,5	0,7	0,04	0,01	3,1
Alcoholvrije dranken	-0,8	7,6	9,9	12,1	8,7	5,0	1,6	0,6	1,8	0,2	-0,1	0,10	0,04	5,8
<i>Koffie, thee en cacao</i>	-0,9	13,1	11,4	13,1	7,5	5,9	-1,2	-0,9	-1,4	-0,2	-1,1	-0,01	-0,01	1,1
<i>Mineraalwater, frisdranken en sappen</i>	-0,8	6,3	9,5	11,8	9,0	4,8	2,3	1,0	2,5	0,3	0,1	0,11	0,05	4,7
Alcoholische dranken	0,6	4,4	6,3	7,1	5,7	3,4	1,3	1,5	2,9	2,1	-0,4	0,11	0,13	8,1
<i>Gedistilleerde dranken</i>	1,2	2,3	6,5	7,2	6,2	5,5	1,5	0,6	2,1	0,6	-0,8	0,01	0,01	0,6
<i>Wijnen</i>	0,4	3,2	6,3	7,0	5,3	4,4	2,3	2,2	3,2	4,5	-1,1	0,12	0,12	4,8
<i>Bier</i>	0,8	7,3	6,7	8,0	6,8	1,6	-0,3	0,3	2,8	-1,9	-0,1	-0,02	0,00	2,7
Tabak	8,5	6,5	10,6	10,5	10,8	12,3	14,3	18,2	17,0	18,5	19,2	2,06	2,71	15,7
Levensmiddelen	0,9	8,3	12,7	14,2	11,7	8,3	4,8	3,9	3,9	3,9	4,0	4,79	3,93	100,00
<i>Bewerkte levensmiddelen</i>	<i>1,7</i>	<i>8,4</i>	<i>12,7</i>	<i>14,2</i>	<i>11,8</i>	<i>8,4</i>	<i>4,8</i>	<i>4,6</i>	<i>4,6</i>	<i>4,6</i>	<i>4,5</i>	<i>3,89</i>	<i>3,65</i>	<i>79,9</i>
<i>Niet-bewerkte levensmiddelen</i>	<i>-2,2</i>	<i>7,6</i>	<i>12,4</i>	<i>14,1</i>	<i>11,3</i>	<i>8,0</i>	<i>4,5</i>	<i>1,3</i>	<i>1,1</i>	<i>1,3</i>	<i>1,6</i>	<i>0,89</i>	<i>0,28</i>	<i>20,1</i>

Bronnen: EC, FOD Economie, Statbel.

¹ Bijdrage tot de inflatie van de groep (in procentpunt), ² p.m. Gewicht in de groep in 2024 (in %).

De inflatie voor diensten en niet-energetische industriële goederen neemt af na een periode van sterke stijging

Sinds het derde kwartaal 2021 is de **diensten**inflatie sterk toegenomen, waarbij de inflatiepiek bereikt werd in het derde kwartaal 2023 (6,7 %). Sindsdien is het prijsstijgingstempo voor diensten afgenomen van 6,1 % in het vierde kwartaal 2023 naar 4,4 % in het tweede kwartaal 2024¹⁰. Deze vertraging van het prijsstijgingstempo voor diensten werd voornamelijk veroorzaakt door een afname van de inflatie voor accommodatie (hotels of vakantieparken, van gemiddeld 18,5 % in het vierde kwartaal 2023 tot 1,5 % in het tweede kwartaal 2024), restaurants en cafés (van 7,3 % in het vierde kwartaal 2023 tot 5,2 % in het tweede kwartaal 2024) en ziekenhuisdiensten (van 7,5 % in het vierde kwartaal 2023 tot 3,4 % in het tweede kwartaal 2024).

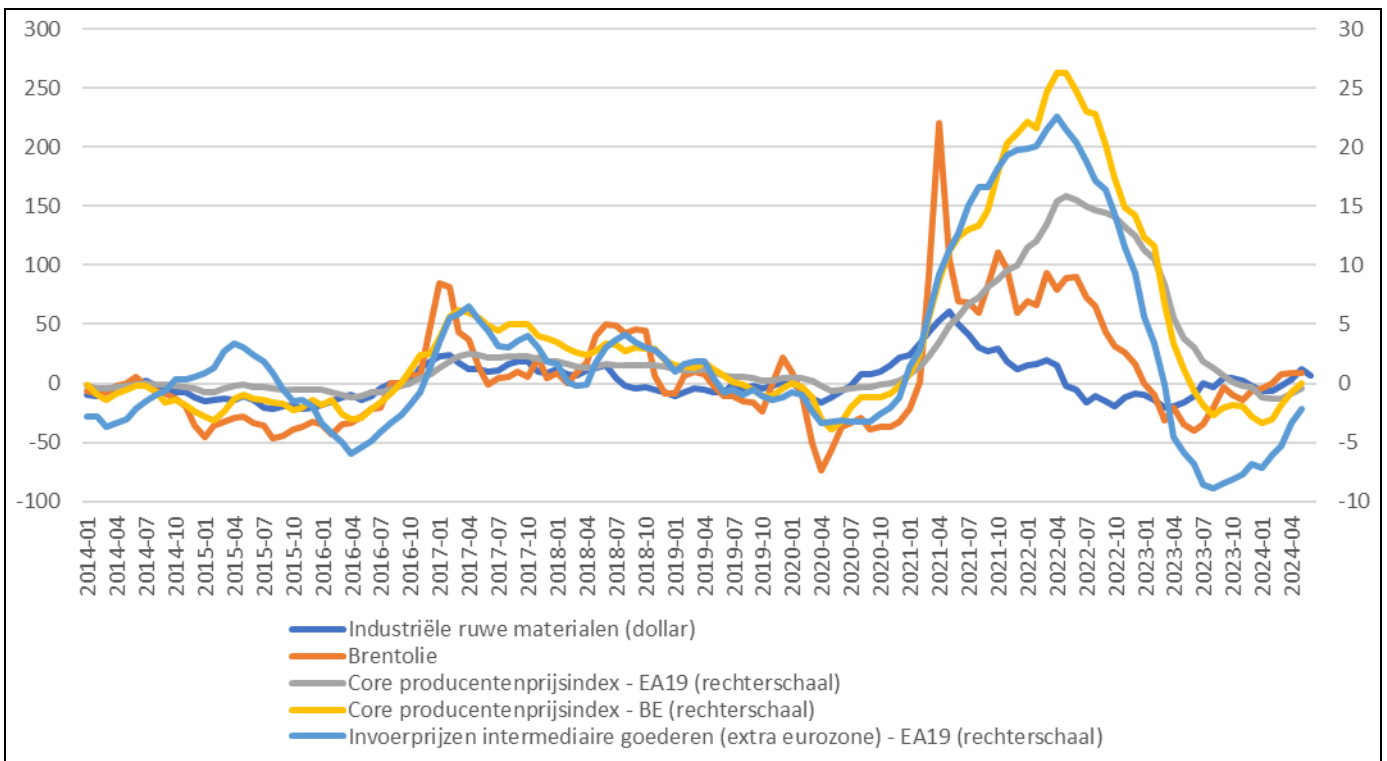
Het prijsstijgingstempo voor de productgroep **niet-energetische industriële goederen** (NEIG) bedroeg gemiddeld 1,3 % in het tweede kwartaal 2024, wat een sterke daling van het inflatiepeil is ten opzichte van het eerste kwartaal 2023, toen de inflatie voor deze categorie 6,8 % bedroeg. Het verloop van de consumptieprijsen van de niet-energetische industriële goederen wordt verklaard door het prijsverloop in de onderliggende productieschakels. Het prijsstijgingstempo van de internationale noteringen van grondstoffen (hout, metalen en mineralen, ... in dollar) en van Brentolie (in euro uitgedrukt) kende een sterke afname sinds het voorjaar van 2021, maar gaat sinds het voorjaar van 2023 opnieuw in stijgende lijn. In mei 2024 kwam de jaar-op-jaar prijsverandering uit op 11,7 % voor industriële ruwe materialen (in dollar) en 8,8 % voor Brentolie (in euro). Deze toename van de grondstoffenprijzen lijkt zich stilaan te vertalen in een stabilisatie van de core producentenprijsindex voor de eurozone. Ter herinnering: de core producentenprijsindex meet de prijsevolutie van halffabricaten in de eerste schakels van de productieketen. Sinds november 2022 is het prijsstijgingstempo van de invoerprijzen voor consumptiegoederen exclusief voeding sterk afgenomen en sinds juli 2023 werden zelfs jaar-op-jaar prijsdalingen genoteerd, hoewel deze de laatste maanden steeds minder uitgesproken waren (-0,6 % in maart 2024) en net positief in april 2024 (0,1 %). Sinds december 2022 laat ook de producentenprijsindex voor niet-voeding consumptiegoederen afnemende inflatiecijfers noteren (0,8 % in mei 2024). Tot slot is de piek in de inflatie van de consumptieprijsen voor niet-energetische industriële goederen bereikt in februari 2023 in de eurozone (6,8 %) en in maart 2023 in België (7,0 %) om vervolgens sterk af te nemen zowel in België als in de eurozone.¹¹

¹⁰ Zie tabel 9 van de statistische bijlage voor een overzicht van het recent verloop van de consumptieprijsen voor niet-energetische industriële goederen en diensten in België.

¹¹ Zie grafiek Prijsdruk in de latere productieschakels van de niet-energetische industriële goederen in de statistische bijlage.

Prijddruk in de eerdere productieschakels van de niet-energetische industriële goederen

(Jaarlijks veranderingspercentage)

Bronnen: Wereldbank, Insee, EC.

Opmerking: Core producentenprijsindex is producentenprijsindex exclusief energie.

De niet-energetische industriële goederen die het meest hebben bijgedragen tot de inflatie voor deze productgroep zijn kleding (+3,3 % in het tweede kwartaal 2024), andere artikelen en materiaal voor vrije tijd, tuin en huisdieren (+2,7 % in het tweede kwartaal 2024), en kranten, boeken en schrijfwaren (+6,2 % in het tweede kwartaal 2024). De aankoop van voertuigen heeft daarentegen het meest bijgedragen tot de afname van de inflatie voor de NEIG (van 3,4 % in het vierde kwartaal 2023 tot 1,1 % in het tweede kwartaal 2024).

Ook in de buurlanden is de inflatie voor diensten afgenomen. In Duitsland en Frankrijk kwam de diensteninflatie in het tweede kwartaal 2024 lager uit dan in België (4,3 % in Duitsland, 3,3 % in Frankrijk tegenover 4,4 % in België), terwijl dit in Nederland hoger uitkwam (5,0 %) ¹². De hogere inflatie in België dan in Duitsland en Frankrijk wordt voornamelijk veroorzaakt door de categorieën werkelijke woninghuur ¹³, ziekenhuisdiensten, restaurants en cafés en telefoon- en internetdiensten. Accommodatiediensten, verzekeringen en financiële diensten hebben daarentegen het meest bijgedragen tot de lagere inflatie in België ten opzichte van Nederland.

Net als in België is het prijsstijgingstempo van niet-energetische industriële goederen in Duitsland, Frankrijk en Nederland in het tweede kwartaal 2024 afgenomen. In Nederland en Frankrijk kwam het inflatiepeil voor deze producten lager uit dan in België (-1,0 % in Nederland, 0,4 % in Frankrijk en 1,4 % in Duitsland, tegenover 1,3 % in België). Onder andere de categorie kleding is verantwoordelijk voor het hogere inflatiepeil voor niet-energetische industriële goederen in België in vergelijking met Frankrijk en Nederland. Audio, video, foto, film en gegevensverwerkende apparatuur en de aankoop van een wagen hebben anderzijds gezorgd voor het lagere inflatiepeil in België ten opzichte van Duitsland.

¹² Zie tabel 10 van de statistische bijlage voor een overzicht van de inflatie voor niet-energetische industriële goederen en diensten en de voornaamste categorieën in België en de voornaamste buurlanden in het tweede kwartaal 2024.

¹³ Voor meer informatie over de werkelijke woninghuur, zie jaarverslag 2023 van het Prijzenobservatorium. In België hangt de toename van de woninghuur samen met evolutie van de gezondheidsindex. In Duitsland kan de huurprijs alleen verhoogd worden op basis van overeenkomst of op wettelijke basis. In Frankrijk mag een verhuurder 1 keer per jaar de huurprijs verhogen indien dit is opgenomen in de huurovereenkomst, zo niet mag de huurprijs niet aangepast worden.

FOD Economie, K.M.O., Middenstand en Energie

Vooruitgangsstraat 50
1210 Brussel
Ondernemingsnr.: 0314.595.348

 0800 120 33 (gratis nummer)

 <https://economie.fgov.be>

Verantwoordelijke uitgever:

Séverine Waterbley
Voorzitter van het Directiecomité
Vooruitgangsstraat 50
1210 Brussel

Internetversie